

18/9/13

Waarom pa je vriend niet pruimt

● Groningse biologen en psychologen vinden verklaring voor invloed ouders op partnerkeuze

Door Arend van Wijngaarden

Groningen Dochterlief komt met een stoere, ongeschoren spierbundel thuis en vader doet net of hij het prachtig vindt. Maar probeert hem intussen op subtiel wijze de deur uit te werken. Dat ouders zich bemoeien met de partnerkeuze van hun kinderen is van alle tijden en alle culturen. Groningse biologen en psychologen hebben hier vanuit de evolutie een verklaring voor gevonden.

Uit eerdere studies in verschillende culturen, van de Egyptenaren tot de oude Grieken, blijkt dat kinderen andere zaken belangrijk vinden bij een partner dan hun ouders. Dochters willen graag iemand die er goed uitziet, lekker ruikt en gevoel voor humor heeft. Ouders letten meer op sociale klasse, familie-achtergrond en religie.

Hoe komt dat nou, dat vader het vriendje van zijn dochter nooit goed genoeg vindt? Bioloog Piet van den Berg van de Rijksuniversiteit Groningen ontwikkelde een computermodel om dat te verklaren, onder de vleugels van de professoren Bram Buunk en Franjo Weissing.

Het ouder-kind conflict heeft te maken met de dieper liggende strijd tussen kinderen over de verdeling van geld en aandacht van hun ouders, zegt Van den Berg. "Ouders willen voor al hun kinderen in gelijke mate het beste. Kinderen willen vooral voor zichzelf het beste. Vergelijk het met een nest vol vogeltjes. Ze schreeuwen allemaal het hardst om voedsel. Terwijl de ouders het voedsel gewoon eerlijk willen verdelen onder hun kinderen."

Uit het model blijkt dat vaders meer investeren in dochters die met een 'slechte' partner thuis komen; een man die weinig bijdraagt aan de opvoeding van kinderen. "Dochters weten onbewust dat hun ouders wel zullen

▲ Knap en stoer, maar zorgt vriendlief ook goed voor de kinderen? Foto: Shutterstock

inspringen als zij met een slechte partner thuis komen."

Doordat ze rekenen op die extra aandacht van hun ouders, kunnen dochters het zich veroorloven weinig kieskeurig te zijn bij het kiezen van een partner. Ze hoeven er dus niet zo op te letten of hun vriendje later wel een goede vader en kostwinner zal zijn. De ouders daarentegen moeten daar dan juist extra op letten.

Van den Berg en zijn mede-onderzoekers hebben in een computermodel de evolutie nagebootst. Ze maakten vijfduizend individuen met enkele erfelijke eigenschappen, en lieten de vrouwtjes een partner kiezen. De stelletjes die daaruit ontstonden, kregen kin-

deren. En dat herhaalden ze 500.000 keer: de evolutie. Vervolgens werden in een nieuwe versie van het model vaders toegevoegd die invloed uitoefenden op de partnerkeuze. In de loop van duizenden jaren bleek de voorkeur van de dochters en vaders steeds verder uit elkaar te lopen.

Dat de dochter met een onverantwoordelijke maar wel knappe stoere jongen thuis komt, kan dus wel eens een verkapt schreeuw om aandacht zijn. Of dochters kunnen het zich wel permitteren een man te zoeken die later niet goed voor hun kinderen zorgt. Ze weten onbewust dat opa en oma dan wat vaker gaan oppassen.

Volgens de onderzoekers kan deze nieuwe theorie bijdragen aan begrip van menselijk gedrag. Het onderzoek is gepubliceerd in wetenschappelijk tijdschrift *Evolution & Human Behavior*.